

Ἡ Ἀνάγνωσις τῶν Θείων Γραφῶν

ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ - ΑΠΑΡΧΗ ΟΜΙΛΙΑΣ *ΟΤΕ ΤΗΣ ΕΞΩ ΕΥΡΕΘΕΙΣ ΕΥΤΡΟΠΙΟΣ ΑΠΕΣΠΑΣΘΗ* (πρὸς Εὐτρόπιον Β')

Ἦδὺς μὲν λειμῶν καὶ παράδεισος, πολὺ δὲ ἠδύτερον τῶν θείων Γραφῶν ἡ ἀνάγνωσις. Ἐκεῖ μὲν γὰρ ἔστιν ἄνθη μαραινόμενα, ἐνταῦθα δὲ νοήματα ἀκμάζοντα· ἐκεῖ ζέφυρος πνέων, ἐνταῦθα δὲ Πνεύματος αὔρα· ἐκεῖ ἄκανθαι αἱ τειχίζουσαι, ἐνταῦθα δὲ πρόνοια Θεοῦ ἢ ἀσφαλιζομένη· ... ἐκεῖ τέρψις ἀπὸ τῆς ὄψεως, ἐνταῦθα δὲ ὠφέλεια ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως. Ὁ παράδεισος ἐν ἐνὶ χωρίῳ, αἱ δὲ Γραφαὶ πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης· ὁ παράδεισος δουλεύει καιρῶν ἀνάγκαις, αἱ δὲ Γραφαὶ καὶ ἐν χειμῶνι καὶ ἐν θέρει κομῶσι τοῖς φύλλοις, βρίθουσι τοῖς καρποῖς. Προσέχωμεν τοίνυν τῇ τῶν Γραφῶν ἀναγνώσει· ἐὰν γὰρ τῇ Γραφῇ προσέχης, ἐκβάλλει σου τὴν ἄθυμίαν, φυτεύει σου τὴν ἠδονὴν, ἀναιρεῖ τὴν κακίαν, ριζοῖ τὴν ἀρετὴν, οὐκ ἀφήσιν ἐν θορύβῳ πραγμάτων τὰ τῶν κλυδωνιζομένων πάσχειν. Ἡ θάλασσα μαίνεται, σὺ δὲ μετὰ γαλήνης πλέεις· ἔχεις γὰρ κυβερνήτην τῶν Γραφῶν τὴν ἀνάγνωσιν τοῦτο γὰρ τὸ σχοινίον οὐ διαρρήγνυσι τῶν πραγμάτων ὁ πειρασμός.

Εὐχάριστο εἶναι τὸ λιβάδι καὶ ὁ κῆπος, ἀλλὰ πολὺ πῖο εὐχάριστη εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῶν θείων Γραφῶν. Γιατί ἐκεῖ ὑπάρχουν ἄνθη ποὺ μαραίνονται, ἐνῶ ἐδῶ νοήματα ποὺ πάντοτε εἶναι ἀκμαῖα. Ἐκεῖ (ὑπάρχει) ζέφυρος ποὺ φυσάει, ἐνῶ ἐδῶ ἡ αὔρα τοῦ (Ἁγίου) Πνεύματος. Ἐκεῖ (ὑπάρχουν) τὰ ἀγκάθια ποὺ περιτειχίζουν, ἐνῶ ἐδῶ ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ ποὺ ἀσφαλίζει. ... Ἐκεῖ (ὑπάρχει) τέρψη ἀπὸ τὴν ἐμφάνιση, ἐνῶ ἐδῶ ὠφέλεια ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσις. Ὁ κῆπος (βρίσκεται) σὲ ἓνα τόπο, ἐνῶ οἱ Γραφεὶς σὲ ὅλα τὰ μέρη τῆς οἰκουμένης. Ὁ κῆπος ὑποτάσσεται σὲ τὶς ἀνάγκες τῶν καιρῶν, ἐνῶ οἱ Γραφεὶς καὶ μέσα στὸ χειμῶνα καὶ μέσα στὸ καλοκαῖρι ἔχουν πολλὰ φύλλα καὶ εἶναι γεμάτες καρπούς. Ἄς προσέχουμε λοιπὸν στὴν ἀνάγνωσις τῶν Γραφῶν, γιατί ἐὰν προσέχεις στὴν Γραφὴ σου ἐκβάλλει τὴν λύπη, σου φυτεύει τὴν εὐχαρίστηση, ἀναιρεῖ τὴν κακία, ριζώνει τὴν ἀρετὴ, δὲν ἀφήνει μέσα στὴν ἀναταραχὴ τῶν πραγμάτων νὰ παθαίνεις ὅπως οἱ ναυτικοὶ στὴν τρικυμία. Ἡ θάλασσα μαίνεται, ἀλλὰ ἐσὺ πλέεις μὲ γαλήνη, διότι ἔχεις κυβερνήτη τὴν ἀνάγνωσις τῶν Γραφῶν, ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ σκοινὶ δὲν τὸ σπάζει ἢ δοκιμασία τῶν περιστάσεων.

Καὶ ἕτερον χωρίον ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς

Ἄλλ' ὅπερ ἔλεγον, ὁ τοσοῦτος καὶ τηλικούτος ἐπεθύμησε πόρνης. Πόρνης ἐπεθύμει ὁ Θεός; Ναί, πόρνης· τῆς φύσεως τῆς ἡμετέρας λέγω. Πόρνης ἐπεθύμει ὁ Θεός; Καὶ ἄνθρωπος μὲν, ἐὰν ἐπιθυμία πόρνης καταδικάζεται, Θεός δὲ πόρνης ἐπιθυμεῖ; Καὶ πάνυ. Πάλιν ἄνθρωπος ἐπιθυμεῖ πόρνης, ἵνα γένηται πόρνος· Θεός δὲ ἐπιθυμεῖ πόρνης, ἵνα τὴν πόρνην παρθένον ἐργάσῃται· ὥστε ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἀνθρώπου, ἀπάλεια τῆς ἐπιθυμουμένης· ἡ δὲ ἐπιθυμία τοῦ Θεοῦ, σωτηρία τῆ ἐπιθυμουμένη. Ὁ τοσοῦτος καὶ τηλικούτος ἐπεθύμησε πόρνης; Καὶ τί; Ἵνα γένηται νυμφίος. Τί ποεῖ; Οὐ πέμπει πρὸς αὐτὴν οὐδένα τῶν δούλων, οὐ πέμπει ἀρχάγγελον, οὐ πέμπει τὰ Χερουβίμ, οὐ πέμπει τὰ Σεραφίμ· ἀλλ' αὐτὸς παραγίνεται ὁ ἐρῶν. Πάλιν ἔρωτα ἀκούσας, μὴ αἰσθητὸν νόμιζε. Ἔκλεγε τὰ νοήματα ἀπὸ τῶν λέξεων, καθάπερ ἀρίστη μέλιττα ἐφιπταμένη τοῖς ἄνθεσι, καὶ τὸ κηρίον λαμβάνουσα, τὰς δὲ βοτάνας ἐῶσα.

Ἐπεθύμησε πόρνης· καὶ τί ποεῖ; Οὐκ ἀνάγει αὐτὴν ἄνω· οὐ γὰρ ἐβούλετο πόρνην εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναγαγεῖν, ἀλλὰ καταβαίνει αὐτὸς κάτω. Ἐπειδὴ αὐτὴ οὐκ ἠδύνατο ἀναβῆναι ἄνω, αὐτὸς κατέβη κάτω. Πρὸς τὴν πόρνην ἔρχεται καὶ οὐκ αἰσχύνεται· ἔρχεται εἰς τὴν καλύβην αὐτῆς. Ὁρᾷ αὐτὴν μεθύουσαν. Καὶ πῶς ἔρχεται; Οὐ γυμνῆ τῆ οὐσίᾳ, ἀλλὰ γίνεται, ὅπερ ἦν ἡ πόρνη, οὐ τῆ γνώμῃ, ἀλλὰ τῆ φύσει γίνεται τοῦτο ἵνα μὴ ἰδοῦσα αὐτὸν πτοηθῆ, ἵνα μὴ ἀποτηδήσῃ, ἵνα μὴ φύγῃ. Ἔρχεται πρὸς τὴν πόρνην καὶ γίνεται ἄνθρωπος. Καὶ πῶς γίνεται; Εἰς μήτραν κυοφορεῖται, αὐξεται κατὰ μικρὸν καὶ ἔρχεται τὴν ὁδὸν τῆς ἡλικίας τῆς ἐμῆς. Τίς; Ἡ οἰκονομία, οὐχ ἡ θεότης· ἡ τοῦ δούλου μορφή, οὐχ ἡ τοῦ Δεσπότη· ἡ σὰρξ ἡ ἐμῆ, οὐχ ἡ οὐσία ἐκείνου· αὐξεται κατὰ μικρὸν, καὶ μίγνυται ἀνθρώποις· καίτοι εὐρίσκει αὐτὴν ἐλκῶν γέμουσαν, ἐκτεθριωμένην, ὑπὸ δαιμόνων πεφορτισμένην· καὶ τί ποιεῖ; Προσέρχεται αὐτῇ. Εἶδεν ἐκείνη καὶ ἔφυγε. Καλεῖ μάγους. Τί φοβεῖσθε; Οὐκ εἰμι κριτής, ἀλλ' ἰατρός· «οὐκ ἤλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον» (Ἰω 12, 47). Καλεῖ εὐθέως μάγους. Ὡ καινῶν καὶ παραδόξων πραγμάτων. Αἱ ἀπαρχαὶ εὐθέως μάγοι. Κεῖται ἐν φάτνῃ ὁ τὴν οἰκουμένην βαστάζων, καὶ ἐσπαργάνωται ὁ πάντα περιέπων. Κεῖται ὁ ναός καὶ ἐνοκεῖ ὁ Θεός. Καὶ ἔρχονται μάγοι, καὶ προσκυνοῦσιν εὐθέως· ἔρχεται τελώνης καὶ γίνεται εὐαγγελιστής· ἔρχεται πόρνη καὶ γίνεται παρθένος· ἔρχεται Χαναναία καὶ ἀπολαύει φιλανθρωπίας. Τοῦτο ἐρῶντος, τὸ μὴ ἀπαιτῆσαι εὐθύνas ἀμαρτημάτων, ἀλλὰ συγχωρῆσαι παρανομήματα πλημμελημάτων. Καὶ τί ποιεῖ; Λαμβάνει αὐτὴν, ἀρμόζεται αὐτὴν. Καὶ τί αὐτῇ δίδωσι; Δακτύλιον. Ποῖον; Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Λέγει Παῦλος· «ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν Θεός, ὁ σφραγισάμενος ἡμᾶς, καὶ δούς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος» (Β' Κορ. 1, 21-22). Πνεῦμα αὐτῇ δίδωσιν.

Εἶτα φησὶν· οὐκ εἰς παράδεισόν σε ἐφύτευσα; Λέγει, ναί. Καὶ πῶς ἐξέπεσες ἐκεῖθεν; Ἦλθεν ὁ διάβολος καὶ ἔλαβέ με ἀπὸ τοῦ παραδείσου. Ἐφυτεύθης ἐν τῷ παραδείσῳ καὶ ἔβαλέ σε ἔξω· ἰδοὺ φυτεύω σε ἐν ἐμαυτῷ, ἐγὼ σε βαστάζω. Πῶς; Οὐ τολμᾷ ἐμοὶ προσελθεῖν. Οὐδὲ εἰς τὸν οὐρανὸν σε ἀνάγω· ἀλλὰ μεῖζον ἐνταῦθα τοῦ οὐρανοῦ· ἐν ἐμαυτῷ τῷ Δεσπότη τοῦ οὐρανοῦ βαστάζω σε. Ποιμὴν βαστάζει καὶ ὁ λύκος οὐκέτι ἔρχεται· μᾶλλον δὲ ἀφῶ αὐτὸν καὶ προσελθεῖν. Καὶ βαστάζει τὴν ἡμετέραν φύσιν· καὶ προσέρχεται ὁ διάβολος καὶ ἠτᾷται. Ἐφύτευσά σε ἐν ἐμαυτῷ. Διὰ τοῦτο λέγει «ἐγὼ ἡ ρίζα καὶ ἡμεῖς τὰ κλήματα» καὶ ἐφύτευσεν αὐτὴν ἐν ἐαυτῷ. Καὶ τί λοιπόν; Ἀλλὰ ἀμαρτωλός εἰμι καὶ ἀκάθαρτος. Μὴ σοι μελέτω, ἰατρός εἰμι. Οἶδα τὸ σκεῶς τὸ ἐμὸν, οἶδα πῶς διεστράφη. Πήλινον ἦν πρὸ τούτου καὶ διεστράφη. Ἀναπλάττω αὐτὸ διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ παραδίδωμι τῷ πυρί.

